

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Spravna pogajanja.

Ko je grof Clary dobil nalogo, da spravi volka, kozo in zeljnato glavo čez deročo reko, se je lotil tega dela z veliko lahkomi-selnostjo. Zanašal se je popolnoma na to, da mu pomagajo nemški obstrukcionisti, odstraniti vse ovire, in da od strani Čehov ne bo odpora, dasi je z žaljivo brezobzirnostjo razveljavil jezikovne naredbe.

Babilonska zmešnjava, ki vlada danes v parlamentu, nam kaže, kako se je Clary varal. Njegovi računi so bili napačni in nasveti njegovih prijateljev iz tabora nemških obstrukcionistov so bili slabi. To je Clary spoznal v tistem trenutku, ko so mu češki poslanci naznanili, da preprečijo rešitev „državnih potreb“, ako ne dobe popolne satisfakcije.

Posledica slepega čeških poslancev, da začno obstrukcijo, so bile pravne konference. Nihče ni hotel verjeti, da bi te konference imele kaj uspeha, in včeraj se je izkazalo, da so bila ta domnevanja do cela utemeljena. Čim se je Clary postavil na stališče, da ne stori ničesar, v kar niso Nemci privolili, ni bilo nobenih dvomov več, da se sprava ne doseže, kajti nemški obstrukciji ni bilo niti sedaj, niti kdaj poprej za spravo nego vedno le za popolno zmago.

Nemški klerikalci so poskusili posredovati. Predzidat poslanske zbornice, dr. Fuchs je sprožil v to svrhu poseben predlog, ki pa ni našel simpatij ne mej Nemci, ne mej Čehi. Fuchs je nasvetoval:

„Poslanska zbornica mora tekom osmih dni izvoliti poseben odsek, kateri ima vse na uredbo jezikovnih in narodnostnih razmer nanašajoče se predloge prenesti, tekom šestih tednov sestaviti primeren zakonski načrt in o njem poročati v plenumu poslanske zbornice. Ako odsek in parlament tekom štirih mesecev svoje naloge ne rešita in ne doženeta jezikovnega zakona, potem sta minister notranjih del in pravosodni minister dolžna, uvesti s posebnimi ukazi češki notranji uradni jezik v čeških okrajih. Ako se sprejme ta predlog, se mora obstrukcija v parlamentu ustaviti, in se morajo dovoliti državne potrebe.“

Morda bi se bili Čehi s tem predlogom sprijaznili, ako bi se mu bili Nemci

udali. Toda Nemci so ta predlog odločno odklonili. V svojem binkoštnem programu so Čehom sami koncedirali češki notranji uradni jezik, ali vzlic temu so se uprli Fuchsovemu predlogu. Pravi vzrok njihovega postopanja je ta, da sploh nečejo rešitve jezikovnega vprašanja, ker v sedanji motni vodi najbolje ribarijo, in da sploh nečejo sprave, ker upajo, da razpade desnica, in da pride nova večina na krmilo, večina, v kateri bi Nemci zvonec nosili.

Ako so češki poslanci ta predlog odklonili, se temu ni čuditi. Upoštevati je samo njihov položaj. Razveljavljenje jezikovnih naredeb je zanje strašen udarec. Češka delegacija se nahaja v položaju vojskovodje, ki je izgubil odločilno bitko. Pomislimo samo, kako se je godilo Benediku po bitki pri Kraljevem Gradcu. In prav tako se godi sedaj češkim poslancem, vsa stranka je izgubljena, če ne doseže zadoščenja za veliko krivico, ki se je zgodila češkemu narodu. Ta krivica peče češki narod toliko bolj, ker si je svest, da so se njegovi poslanci več let žrtvovali za krono in za državo, naposled pa čakali tako zahvalo.

V obče se sodi, da so pravna pogajanja z odklonitvijo Fuchsovega posredovalnega predloga končana. Govori se sicer, da so tudi Poljaki sprožili nekaj posredovalni predlog, ali nihče ne veruje, da bi se pogajanja znova začela. Čas sili, da se izreče odločilna beseda, in tudi vse stranke žele to. Nemci se trudijo, da bi dosegli odločitev v svojem smislu. Vse jim je prav, kar se zgodi, samo da se ohrani sedanja popolnoma njihova vlada. Celo za to se pogajajo, naj se posnema Banffyja in naj se uvede stanje ex-lex. Niti najpredznejšega kršenja ustave se ne ustrašijo te stranke. Nasprotno upajo Čehi, da odstopi vsaj ministrstvo.

Odločitev je odvisna od višjih faktorjev. Boj za to, kako se odloči, se je prenesel za kulise. Zmešnjava v parlamentu je splošna. Vse se krha, tudi desnica, in zato se čedalje bolj utrjuje mnenje, da pride do razpusta poslanske zbornice. Dolgo ne bo čakati na odločilno besedo, kajti čas beži in do Božiča mora biti stvar odločena.

V Ljubljani, 6. decembra.

Kakšne koristi nam donša trozveza?

V delegacijah so se bavili s tem vprašanjem posl. dr. Kramar, dr. Stran-sky in grof Dzieduszycki. Kramar je dejal: Ne tajim, da donša trozveza velike koristi, žal, da ne nam, nego predvsem Nemčiji. Na naravnost občudovanja vreden način zna izrabljati Nemčija svoje stališče, katero ji branimo mi. V zaupanju do nas in do Italije ima docela svobodne roke za izkoriščanje vseh prilik, sedaj na rusko, sedaj na angleško stran. V Potsdamu so svečano naznanili, da ne bodo posredovali (med Anglijo in Transvaalom), na drugi strani pa je dobila Nemčija Samoo, velike koncesije v Afriki in sedaj še velik dragocen dar, ki nas gotovo briga, koncesijo za železnico od Konija do Bagdada in Bassore v perzijski luki. S to železnico dobi Nemčija Malo Azijo ekonomsko povsem v oblast, mi pa si bomo obrisali usta. Rodovitni kraji, katere odkrije nova železnica, bodo nova konkurenca za naše kmetijstvo in zlasti Ogrska jo bode občutila pri svojem izvozu. Na drugi strani pa dobi Nemčija za svoje industrialne izdelke nova tržišča in mi bomo mogli le mirno gledati, kako nas Nemčija gospodarsko vedno bolj zapreja ter nas izpodriva z naših naravnih tržišč. In mi to politiko še podpiramo in sicer s tem, da pospešujemo direktno progo Lvov-Jassy-Carigrad. Drugi naš zaveznik, Italija, tudi ne zaostaja; njegov vpliv v Albaniji je vedno večji in njegova konkurenca, zlasti v predilni stroki za Balkan vedno nevarnejši in grozilnejši. Dzieduszycki je konstatiral, da je izvoz avstrijske govede in avstrijskih prašičev v Nemčijo malone onemogočen. Gotovo tudi ne povzdiga simpatij do trozveze, ako Nemčija izganja avstrijske Slovane iz svojih obmejnih krajev ter jim uničuje v zahodnih pokrajinah eksistenco. Izganja pa Slovane večkrat naravnost brutalno. Trgovini avstrijskih državljanov na Visli pa delajo največje težave. Treba torej pomnožiti naše konzulate v vzhodnih in zahodnih nemških provincijah, da bodo branili Avstrijce brutalnosti in šikan naših ljubih nemških zaveznikov. Stran-sky je očital Goluchowskemu, da ne stori ničesar v obrambo

preganjanih avstrijskih podanikov na Nemškem, in da je delal celo ovire Thunu, ki je nastopil v tej zadevi energično. Zares, veliko korist nam donša trozveza!

Obstrukciji v ogrski zbornici.

Radi kvote in radi dogodkov pri kontrolnih shodih so začeli Košutovci in somišljeniki v ogrski zbornici najhujšo obstrukcijo. Poslanci kriče, razbijajo s pulti, s stoli in s palicami, predlagajo imenska glasovanja in tajne seje, imajo brezkončne govore, napadajo predsednika ter povzročajo za malenkost burne in dolgotrajne debate. Poslanec Barabas — nomen omen! — pa je napadel celo kralja ter dejal, kakor posnamemo iz „Wiener Allgemeine Zeitung“ o razmerju Ogrov do vladarja: „Z obžalovanjem moram konstatirati, da narod vzlic svoji nepremagljivi visoki otroški ljubezni do svojega kralja nikdar ne čuti njegove naklonjenosti in njegovega očetovskega srca“. Seveda je poklical predsednik zbornice poslanca Barabasa k redu, naglašujoč, da kažeta zgodovina in izkušnja o največji ljubezni kralja do ogrske dežele. Tudi ministrski predsednik Széll je zavračal Barabasovo očitjanje. Ogr se pač ne morejo pritožiti, saj jih njihov kralj prav posebno ljubi in jim svojo ljubezen dejanski izkazuje pri vsaki najmanjši priliki!

Vojna v Južni Afriki.

Ako so resnična poročila, da se je pridružilo Burom 8000 Holandcev iz Kapa, potem so Buri pridobili pomoč neprecenljive vrednosti. Gotovo se jim pridruži še več Afrikanderjev, morda nastane celo splošna ustaja, da bodo imeli Angleži dosti posla v svoji koloniji ter ne bodo mogli rabiti vseh svojih čet proti Burom. Proti lordu Methuenu maršira general Grobler, general Cronje je poslal nekaj svojih čet izpred Mafekinga in vojska pred Kimberleyem se pripravlja na odločilno bitko. S treh strani žuga torej Methuenu nevarnost, da ga pobijejo. V Londonu imajo zagradelj hude skrbi. Zmagoslavni Methuen bo morda že te dni začel umikati se zopet proti jugu. V Natalu se Angleži še vedno ne morejo ganiti. Most pri Kolensu so Buri popolnoma porušili. Celo stebre je razgna!

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja.

Koledar za leto 1900.

(Dalje.)

Koristen je sestavek Fr. Praprotnika „Slovenci, poprimimo se sadjarstva!“, kateri navdušuje kmeta za umno sadjerejo. — Pri prostemu narodu jako dobrodošel je brezdvomno životopis avstrijske cesarice Elizabete, katerega je spisal Jožef Rozman. Spis je sestavljen v poljudnem, lahko umljivem slogu ter je vseskozi zanimiv. Diči ga tudi več slik: „Grad Posenhofen“, kjer se je cesarica rodila, „Napad na cesarico“, „Česta Montblanc“ v Genevi i. dr. Prav na mestu je tudi kratki životopis dr. Valentina Müllerja stolnega prošta, kateri je bil družbi sv. Mohorja od leta 1860. do svoje smrti l. 1899. marljiv in požrtvovalen vodja. Životopisu je pridejan tudi Müllerjev portret.

„Stara in nova hiša“, povest Fr. Finžgarja, ni velika po svojih idejah. Da pride radi slabe gospodinje vse na boben,

ter da si priden gospodar zgradi v kratkem času hišo, to sicer ni nič novega, to la priznati moramo, da je Finžgarjeva povest prav čedna, kajti pisatelj dobro pozna kmeta in ve za vse njegove težnje; on tudi piše prav tako, kakor govori narod, krepko in jedrnat. Finžgar je gotovo med najboljšimi povestničarji naše družbe.

Dr. Janez Ev. Krek se nam pa zdi v svoji povesti „Božji blagoslov“ že od sile tendenciozen. Povest vendar nima samo namena razlagati in podkrepljati raznih pobožnih rekov! Tudi se nam zdi stari Janez nenaravno blag in idealen. To je marioneta, katero si je dr. Krek postavil v svojo povest, da z njeno pomočjo z največjo vnamo pridiguje, kakor da je na leci... No, beletristu je treba pač česa družega kot doktorata in državnozbornskega mandata. Zato pa bi tudi svetovali gosp. doktorju, naj ostavi literarno polje, kjer ni imel še nikdar velike sreče ter naj ne spravlja odbora čestite Mohorjeve družbe, kateri je takorekoč primoran, sprejemati spise rimskega doktorja svete besede, v nepotrebno zadrego! „Eines schickt sich nicht für Alle“ — eden imeniten beletrist, drug imeniten politik in kršč. sociolog.

Vsega pa dandanes ne zadene nihče več!

Jako lična je slika iz vasi „Norec“, katero je spisal znani pisatelj in pesnik „Ljubljanskega Zvona“, Fr. Ks. Meško. Povestica je lepa psihološka študija, ki pa bode tudi pri prostemu narodu lahko umljiva ter ga bode gotovo zanimala. Značaji so realistično, plastično slikani, jezik kakor vedno pri Meškotu, vzoren. Meško bi bil pač v prvi vrsti sposoben spisati družbi daljšo povest, katere bi bila kmetu umljiva, a pri tem vendarle umotvor. On živi med ljudstvom, zato ima tudi priliko, študirati ga, in kar človek-pisatelj dobro pozna, to tudi najljubše spiše. Preverjeni smo, da bi se Meškotu kmetska povest prav posrečila, morda bolje kot njegove povesti, vršeče se na salonskih tleh, ki so mu španska vas...

Peter Bohinjec je znan kakor dober beletrist. Tudi njegova sličica v koledarju „Pri moji kokoši“ popolnoma ustreza svojemu namenu. Prepričani med dvema sosedoma, katerega posledica je neprestano pravdanje, je sicer že jako obrabljen sujet, toda Bohinjec ga je obdelal dosti izvirno.

„Sv. Gora pri Gorici“, spis vele učenega g. dr. Andreja Pavlice, bode preprostega kmeta nedvomno zanimal. No, ne bo mu koristil, pa tudi ne škodoval. Dokazi, da se je na sv. Gori res prikazala Marija, pa so vsi kruljavi in se opirajo le na ustna izročila. Pa saj naš kmet rad verjame, kar mu „gospod“ povedo!

Životopis vzornega slovenskega rodoljuba ter velikega prijatelja in dobrotnika savinjskega kmeta, Janeza Hausenbihlerja, spisal Ivan Kač, bode vsekakor v spodbujajo slovenskemu narodu ter je zato na mestu, prav tako kakor naslednji sestavek Fr. Štuparja:

„Mišji sovražniki“, katere poznati je kmetovalcu gotovo v korist.

Posebno dobro došel pa bode narodu spis „Nova civilna pravda“, spisal neimenovan praktični jurist. V tem spisu podaja pisatelj glavna navodila v pouk novega zakona. Poučuje, kdaj treba pri pravdi najeti odvetnika, kako narediti pooblastilo za pravdo, kako je postopati pri sodiščih itd. Brezdvomno je ta spis za narod neprecenljive vrednosti, ker se more iz njega naučiti maračesa potrebnega. Z je tudi posebno hvalevredno, da je dr.

dinamit, tako da mostu ne morejo popraviti. Onstran reke Tugela pa so se utrdili Buri tako, da je baje nemogoče prebrati jih. Povsod manjka Angležem topov. Najnovejša brzojavka poročajo, da Joubert nikakor ni mrtev, nego da je docela zdrav in krepak ter poln zaupanja v bodočnost.

„Ljubljanski Zvon“.

(Konec.)

Razume se pa samo ob sebi, da velja še dandanes — in zlasti dandanes! — Horacijev rek: „Nonum prematur in annum!“ Vesten pisatelj, ki se popolnoma zaveda, kako važno misijo opravlja v prosveti vsakega naroda književnost, zlasti pesniška književnost, bo svoj spis temeljito pretehtal, pregledal in opilil, ter bo uredništvu za tisk pošiljal samo popolnoma zrele rokopise...

V poeziji, v beletristiki (kakor v umetnosti sploh) je slog važna stvar. Ravno v slogu, v dikciji vtisne pisatelj pečat svoje individualnosti. Jurčič piše drugače nego Kršnik, Stritar drugače nego dr. Tavčar, Govékar drugače nego Murnik — in Cankar drugače nego Kostanjevec... Ako torej hočemo, da dobimo čim več samostalnih in izvirnih novelistov, ne sme urednik po nepotrebnem segati avtorju v besedo, ampak mu mora pustiti, da govori po svoje.

Naši beletristi-začetniki pa naj si spopolnjujejo in požlahtnujejo svoj okus na dobrih vzorih, naj študirajo življenje ter naj si razširjajo svoje obzorje. Le na ta način pridobijo njihovi spisi na globočini dušeslovne analize, na višini naziranja o svetu ter na resničnosti značajev delujočih oseb...

Uredništvo je povabilo vse dosedanje sotrudnike „Zvonove“ in vse pripoznane pisatelje, da bi sodelovali tudi v novem letu pri „Zvonu“. Gospoda pisatelji in pisateljice naj nam oprosté, da smo jim poslali tiskana povabila; zaradi tesnobe časa smo izvolili to kračjo pot.

Nekateri so se že prijazno odzvali našemu povabilu ter nam ali že poslali ali pa obljubili poslati primernih spisov.

Kar se tiče poezije v ožjem smislu, poezije v vezani besedi, ima novi urednik, ki je to panogo našega leposlovja vodil dosedaj itak že iz leta 1895, še obila gradiva, ki so ga poslali naši priljubljeni pesniki. Tudi v novem letu se bodo oglašali v našem listu s svojimi poezijami: Aleksandrov, Batog, Borut, Cankar, Doksov, Funtek, Gangl, Laščan, Maksimiljan, Marica II., Novljan, Kaz. Radič, Radivoj, Sigma, Šorli, Vida, Vojanov, Oton Zupančič, Zagorska in še nekateri drugi, tudi mlajši pesniki...

Z novelističnimi spisi so nam dosedaj obljubili prispevati za prihodnji letnik ali so nam jih že poslali: Iv. Cankar, Fr. Govékar, Jos. Kostanjevec, Zofija Kvedrova, E. Kristan, Laščan, Marica II., Josip Murn, R. Murnik, Pavlina Pajkova, J. Prijatelj, Marica Strnadova, dr. Ivan Tavčar, Milutin Zarnik, dr. Fr. Zbašnik in O. Zupančič.

Glede pripovednih spisov omenjamo, da bi v bodoče našemu mesečniku bolj ugajale krajše novele in povesti, nego

sv. Mohorja vrstila v svoj koledar tudi ta spis. Še več takih in enakih!

Prav tako potreben je tudi sestavek „Kako plačujemo davke?“, spisal Ant. Obreza. Pisatelj svetuje kmetu, naj bi vplačeval svoj davek na bližnji pošti z „vplačilnicami za plačila c. kr. davčnim uradom“, s čimer bi si prihranil mnogo časa in pota.

Končno poroča še župnik F. S. Šegula o katoliških misijonih. Temu sledi zanimivi „Razgled po svetu“, poroča Jožef Rozman.

Omenimo naj še lepo število pesmij, od katerih so nekatere dobre, druge pa so sila prozaične. Pesmi so te:

„V spomin umrli, blagi cesarici Elizabeti“, zložil R. K. — Sijonski glasovi: „Sveti večer“, zložil J. M. Kržišnik. — „Ti boš sodil“, Fr. Ks. Meško. — „Ob vodnjaku“, Mih. Opeka. — „Terice“, Fr. Neubauer. — „Resje in tilje“, A. Medved. — „Čez morje“, Žaljski. — „Življenja pot“, Fr. Ks. Meško. — „Sveta noč“, Fr. Ks. Meško. — „Planincu“, A. Medved. — „Oče in dete“, Meško. — „Spoznajte“, Fr. Neubauer. (Dalje prih.)

pa dolgi romani, ki se vlečejo skoz ves letnik. Sicer pa uredništvo s to pripomnjo nikakor noče pisateljem vezati rok...

Tudi sestavkov poučne, znanstvene, umetniške in kritične smeri imamo že nekaj priposlanih ali obljubljenih.

Gosp. ravnatelj Ivan Šubic začne v našem listu objavljati prezanljivo korespondencijo svojega bratranca, prerano umrlega slikarja Jurija Šubica, ki je svoje dni pismeno in osebno občeval z različnimi znamenitimi osebami, kakor n. pr.: s kraljem grškim, s Schliemannom, z Mommsenom, z Munkacsy-jem in z dr.

Gosp. dr. Simon Šubic, vseučiliški profesor v Gradcu, nam je dal na razpolaganje več znanstveno-poljudnih in filozofskih razprav, ki pridejo na vrsto v novem letniku.

G. stud. phil. Ivan Prijatelj priobči studijo o Tolstega najnovejšem romanu „Vstajenje“.

G. Vatr. Holz bo pisal o modernih slovenskih slikarjih.

Prof. Rutar bo sodeloval z zgodovinskimi in narodopisnimi črticami; dr. Fr. Zbašnik in dr. Foerster bosta oskrbovala rubriko „gledališče“ ter s svojo znano vestnostjo in objektivno kritiko, kakor doslej, poročala o razvoju in napredku našega jedinega Talijinega svetišča.

Da bo podpisani urednik lože ustrezal svoji nalogi, stopila sta mu na stran ter mu bosta stalno pomagala pri urejevanju novelističnih spisov gospoda: dr. Fr. Zbašnik in Fr. Govékar. Jezično stran „Zvonovih“ spisov pa bo, kakor doslej več let, pregledaval in opravljal korektorski posel z lastno mu akribijo g. A. Mikuš.

„Narodna tiskarna“ je nabavila novih vinjet. Uredništvo je naročilo tudi novo, moderno ilustracijo za „Zvonov“ ovitek. To ilustracijo nam izdela mladi, v Parizu živeči slovenski slikar g. Ivan Vavpotič.

„Ljubljanski Zvon“ pričakuje torej z veselimi nadami novega leta; laska si, da bo pel „z domače line“ na čast slovenski književnosti in umetnosti.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1899.
Za uredništvo „Ljubljanskega Zvona“:
A. Aškerc.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 5. decembra.

Seji je predsedoval župan Hribar, ki se je najprej s toplimi besedami spominjal umrlega predsednika trgovinske zbornice Perdana. Pokojnik je bil pri vseh strankah priljubljen, nikjer ni imel nasprotnikov, zato tudi vse meščanstvo občuti njegovo izgubo.

V znak sožalja so obč. svetovalci vstali raz sedeže, kar se zabeleži v zapisniku.

Župan je potem prečital dopis firme Siemens & Halske, s katerim se predloži podpisana pogodba glede cestne električne železnice. Firma pravi, da se je le težko odločila za podpis, ker so pogoji jako težki, in upa firma, da jej bo obč. svet šel na roko. Župan je pripomnil, da je to, kar piše firma, dokaz, da je obč. svet izposloval jako ugodno pogodbo ter dostavil, da mora firma, ker je pogodba datirana z dne 1. decembra t. l., izročiti električno železnico dne 1. marca 1901 prometu.

Naposled je župan odgovoril na interpelacijo obč. svet. Lenčeta glede stroškov, ki so nastali vsled tega, da se je na Rimski cesti pozabilo položiti kabelj in vodovodne cevi. Izkazalo se je, da se kabelj sploh ni mogel prej položiti, dokler ni bilo delo že deloma dokončano. Kamnita podlaga se je morala pač razdreti in potem na novo narediti, a vsi stroški ne znašajo več kakor 70 gld. Iz tega se vidi, kako malo osnovane so bile govorice, ki so se raznesle, in na katere se je tudi interpelant preveč oziral.

Obč. svet je potem na mesto prošta dr. Elberta izvolil na poziv davčne administracije svojim zaupnikom kanonika Sušnika.

Obč. svet. Prosenc je nujno predlagal, naj se naroči županu, da posreduje pri vladi, naj vse potrebno ukrene, da se odvrne nevarnost, ki preti vsled tega, ker pride v četrtek v Trst okužena ladja „Berenice“. Po kratkih opomnjah župana, da se bo kava, ki jo vozi „Berenice“, žgala, in da po mnenju mestnega fizika se noben bacil tako hitro ne uniči kakor bacil kuge, je bil Prosenčev predlog sprejet.

Po poročilu obč. svet. drja. Stareta je občinski svet sklenil, da v zadevi kanala in jame v hiši Josipine Selanove na Starem ne vložijo protispisa na upravno sodišče.

O pritožbi I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani zaradi postopanja pri zamenjavanju hišnih tablic je poročal obč. svet. Plantan. Rečeno društvo je vložilo na občinski svet naslovljeno vlogo, v kateri pravi, da je magistrat pri napravi novih hišnih tablic nekorektno postopal, češ, da se hišni posestniki o napravi novih tablic niso obveščali in da so se tistim, ki so protestovali, hišne tablice v vežo postavile. Društvo zahteva, naj se izreče mestnim organom graja zaradi njihovega postopanja pri nabijanju novih hišnih tablic in izjavlja, da nima pri svojem postopanju nikacih političnih namenov. O tej vlogi je župan sestavil jako obsežno poročilo, v katerem se zavrača vsaka posamezna trditev v vlogi društva hišnih posestnikov. Poročilo pravi, da je bila proti novim tablicam podana jedna sama pritožba; ugovarjala je jedino le kranjska hranilnica. Magistrat je takoj ugodil njeni pritožbi in jej sporočil svoje obžalovanje, da je dotični delavec nerodno postopal. Očitane, da je magistrat postopal napram hišnim posestnikom brezobzirno, je torej neutemeljeno. Vsled demolaranja mnogih hiš in vsled mnogih novih stavb je postala numeracija neizogibna in magistrat se je le poslužil svoje pravice, ki mu jo daje zakon z dne 29. marca 1869, dr. z. k. št. 67, ko je numeracijo izvršil. S tem ni posegal v lastninske pravice hišnih posestnikov. Trditev v vlogi društva hišnih posestnikov, da ima vsak hišni posestnik pravico, ugovarjati proti napisom na hišnih tablah, je monstrozna, kakor je sploh vsa vloga zasnovana na neresničnih trditvah, tako da se ne more verjeti, da bi ne imela političnih namenov.

Poročevalec je dejal, da so vse društvene navedbe popolnoma neosnovane. Zgodil se je jeden sam tak slučaj in to po pomoti pri kranjski hranilnici, da je delavec tablico v vežo postavil. Če bi se jih bilo kaj več zgodilo, bi bilo društvo hišnih posestnikov navedlo dotične slučaje. Iz tega pa izhaja, da društvo ne pojmi svoje naloge in obuja mnenje, da društvo nima družega namena kakor hujskati proti magistratu. Poročevalec je predlagal, naj se preko prošnje preide na dnevni red in izreče obžalovanje, da društvo hišnih posestnikov brez dejanske podlage dolži mestne organe nekorektnega postopanja.

Obč. svet. dr. Tavčar je dejal, da že vsled tega, ker je član in tudi odbornik društva hišnih posestnikov, ne more molče prezreti, kar se je društvu po krivici očitalo. Vloga društva je nedolžna in nima nikacih posebnih namenov, a vzlic temu sta magistrat in poročevalec stvar po nepotrebnem zelo napihnili. Očitati društvu, da hujska, ker se je pritožilo, proti temu se mora ugovarjati. Resnica je, da so se razni hišni posestniki pritožili tudi osebno govorniku, da so se jim nabile na hišo tablice, ne da bi se jih bilo o tem obvestilo, dasi pravi postava izrečno, da se morajo hišni posestniki pozvati, oziroma obvestiti. To se ni zgodilo, in zato je bilo društvo opravičeno se pritožiti, in mu ni treba očitati, da hujska.

Poročevalec obč. svet. Plantan je dejal, da je očitane utemeljeno, ker društvo ni navedlo nobenega konkretnega slučaja, in ker se tudi slučaj neokretnega postopanja niso primerili. (Obč. svet. dr. Tavčar: Seveda ne! Še danes so posestniki, ki niti ne vedo, da imajo nove številke. Župan Hribar. Kje? Obč. svet. dr. Tavčar: Na Poljanah.)

Obč. svet. je potem sprejel poročevalčev predlog.

Po poročilu obč. svet. Stareta se je na podlagi dopisa graškega mestnega sveta glede odškodovanja za poslovanje v prenešenem delokrogu sklenilo pridružiti se dotičnemu potezanju in v ta namen podati posebno peticijo.

Obč. svet. Senekovič je poročal o najetju prvega dela posojila 800.000 gld. Predlagal je, naj se najame posojilo pri ljubljanski mestni hranilnici 800.000 gld. po 4.4%, in naj se pooblasti magistrat, da letos in prihodnje leto najame 450.000 gld. za „Mestni dom“ (120.000 gld.), za ubožnico (50.000 gld.), za dekliško osemrazrednico (60.000 gld.) ljudsko kopelj (20.000 gld.) in elektrarno (200.000 gld.), za najetje posojila

za nove ceste na 50.000 gld. in za tlakovanje cest na 100.000 gld. preračunano potrebščino pa naj v vsakem slučaju posebej poprej izposluje dovoljenje občinskega sveta.

Predlog je bil brez debate sprejet. Istotako je občinski svet po poročilu obč. svet. Senekoviča odobril proračun mestnega ubožnega zaklada, proračun splošnih ustanov in zaklada mestne imovine.

O zdravstvenem poročilu mestnega fizika za l. 1898. je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis. Poročevalec je predlagal, naj se vzame poročilo na znanje, naj se na mestne stroške kupi cepiva za slučaj davice in izreče osebju priznanje. Nasvetovanih vozov za pobiranje smeti ne kaže kupiti, ker bi sicer zopet društvo hišnih posestnikov prišlo s pritožbo, naj torej hišni posestniki smeti še nadalje požirajo.

Obč. svet. dr. Tavčar je najprej vprašal, koliko bi veljali tisti vozovi za odvažanje smeti in je protestoval proti poročevalčevemu utemeljevanju, da naj hišni posestniki smeti sami požirajo, češ, da res kmalu ne bodo imeli družega ko smeti. Župan Hribar in podžupan dr. vitez Bleiweis sta pojasnila, da bi vsak hišni posestnik moral plačati zanje po tri in več goldinarjev.

Daljša kontroverza, v katero so posegli obč. svet. dr. Tavčar, župan Hribar in podžupan dr. vit. Bleiweis, se je vnela radi nakupa cepiva zoper davico. Dr. Tavčar je zastopal stališče, naj se daje cepivo siromašnim ljudem brezplačno, ali naj se nikogar ne sili, da pusti otroke cepiti proti davici.

Občinski svet je sprejel poročevalčev predlog z dostavkom dr. Tavčarja, da naj je glede cepiva zoper davico oziroma postopanja pri rabi od strani mestnega fizikata vpraša zdravniška zbornica.

O opravljenem redu mestne posredovalnice za delo in službe je poročal obč. svet. Plantan. Opravilni red se je odobril.

Na to se je seja zaključila in se bo nadaljevala jutri.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. decembra.

— Osebnosti. Sodni pristav v Ajdovščini gosp. Matija Fabijan je imenovan okrajnim sodnikom v Kobaridu. — Sodni pristav v Tolminu g. Henr. Lasič je premeščen v Ajdovščino.

— Ivan Perdan †. Vodja trgovskega ministrstva dr. Stibral je trgovski in obrtni zbornici ljubljanski brzojavno sporočil svoje sožalje na smrti njenega predsednika. Takisto je dež. predsednik baron Hein pismeno izrazil svoje sožalje. Pogreb se je vršil danes popoldne ob pol 3. uri. Pri hiši žalosti je pel „Slavec“ in isto tako na grobu. Udeležba pri pogrebu je bila ogromna in je kazala, kako iskrene simpatije je pokojnik užival v vseh krogih prebivalstva. Vencev je bilo toliko, da jih ni bilo prešteti. Udeležili so se pogreba zastopniki vseh uradov in vojaštva, jako mnogo meščanstva zlasti trgovcev, zastopniki raznih gasilnih društev z dežele in društva „Slavec“ z zastavo, „Gasilno društvo“, „Zidarsko in tesarsko društvo“ z zastavo in društvo katoliških rokodelcev z zastavo.

— Slovensko gledališče. Repertoar: V petek, dne 8. t. m., igra se drugič v sezoni „Od stopnje do stopnje“; v nedeljo, dne 10. t. m., poje se četrtič v sezoni veličastna opera Smetanova „Dalibor“; v torek, dne 12. t. m., drugičkrat opera Faust; in v četrtek, dne 14. t. m., prvičkrat v letošnji sezoni domača igra „Rokovnjači“.

— Miklavžev večer „Sokola“ ljubljanskega, ki je postal že tradicionalna veselica za nežno našo mladino, je tudi včeraj uspel pr sijajno. Udeležba je bila upravo ogromna, da so obsežni prostori te lovalne dvorane postajali pretesni. Zbrala se je prav odlična narodna družba. Največjo zabavo je imel vsak prijatelj mladega sveta nad malimi udeležniki, ki so žarečih obrazov in iskrih oči nestrpno pričakovali, kdaj se bode na impozantno prirejenem odru prikazal tako zaželeni Miklavž. Vspored so začeli iz prijaznosti sodelujoči gg. hrvatski tamburaši, ki so, akopram za veliko dvorano malobrojni, tem neumornejši in prav krepko udarjali ves večer z zares

vse hvale vredno požrtvovalnostjo. Svirali so 16, skoro vseskozi slovanskih točk in želi toliko priznanja, da so morali še marsikatero dodati. Nastop Miklavžev je bil izredno sijajen, in gre za res okusno in efektno prireditev velike Miklavževe skupine, razsvetljene z magično električno lučjo, rediteljema br. Jagodicu in Verniku vsa hvala. Krepak, narodno navdahan govor Miklavžev, dovtipne opombe Fausta, Mefista in drugih spremljevalcev, ter razposajene burke peklenskekov so zanimala stare in mlade gledalce. Bratsko društvo „Slavec“ je pelo pod vodstvom kapelnika g. Beniška prav dovršeno štiri zборе in moralo na splošno zahtevanje tudi še kaj dodati. S kratka bil je prav lep rodbinski večer, ki ga je priredil „Sokol“, zabavalo se je staro in mlado prav dobro in neprisiljeno, kot da so vsi navzoči le člani jedne velike rodbine. In tako je prav!

— **Iz Cerknice** se nam piše: Pri nas nameravajo napraviti vodovod. Vodo hočejo napeljati iz bližnjega Martinjaka, toda temu ugovarjajo ondotni prebivalci, češ, da bi potem v suši ne bilo dosti vode. Pred tremi leti je to vodo meril inženier in sicer o suši; mera je tedaj pokazala, da je vode za vse dovolj. Vsled ugovora se je pa vender sklenilo, da se ta voda še enkrat meri. Ker je sedaj že toliko časa suša, in je tudi jezero popolnoma suho, bi bilo sedaj najbolj umestno, da se voda še enkrat meri, in da se potem store potrebni koraki, da dobimo za naš trg toli potrebno vodo.

— **Volitev krajnega šolskega sveta v Zagorji ob Savi.** Dne 4. t. m. volil se je nov odbor. Izvoljeni so bili: Gospod P. Weinberger, predsednikom, gg. Fr. Drnovšek iz Potoške vasi in Fr. Drnovšek iz Kotredeša. Vsi trije so pristaši narodne stranke.

— **Občni zbor „Narodne čitalnice“ v Novem mestu** bo v soboto, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

— **„Matica Hrvatska“.** Prvo mesto med slovanskimi „Maticami“ pristoja brez dvoma „Matici Hrvatski“. Nobena druga ne daje na svetlo toliko in tako izbranega književnega blaga. Členi „Maticе Hrvatske“ dobe za leto 1899. deset knjig — jedno več nego lani. Poleg Gjurašinovih „Ptic“ (I. del) izidejo letos tri zgodovinske knjige, namreč: prvi del „Poviesti novoga veka“ (1453.—1789), spisal Valla, Šrepelev „Preporod — renesansa — u Italiji v XV. i XVII. stoljeću“ in Poparičeva monografija: „Pomorska sila Hrvata za doba rodni vladara“. Nadalje prejmo letošnji Matičarji šest leposlovnih knjig: Vovčok, „Pučke pripoviest“, prevel dr. Avgust Harambašić, Puškin, „Izabrana djela u hrvatskoj knjizi“, Arnold, „Izbrane pjesme“, Novak, „Posljednji Stipančići“, Šandor Gjalski, „Dilem doma“ in J. E. Tomić, „Melita“. Deset tehtovitih, po več pol obsežnih knjig za borne 3 gld., poprečno torej knjiga po 30 kr. — kaj takega vzmore samo slovanska, nesebična požrtvovalnost. Slovencem, ki na novo pristopijo v kolo hrvatskih Matičarjev, dojde darom še 11. knjiga, namreč „Slovník hrvatsko-slovenski“. Slovenci, vpišite se v „Matico hrvatsko“, namesto da kupujete mnogo dražje nemške knjige in časopise. Iz knjig „Maticе Hrvatske“ se navzamete slovanskega mišljenja, nadvitate se blagolassenemu hrvatskemu jeziku, najbližjemu bratu naše mile slovensčine. „Matica Hrvatska“ izdaja poleg navadnih društvenih knjig še „Hrvatske narodne pjesme“, katerih so dosedaj izšli trije zvezki. Prihodnje leto izide četrti. Nanje se je treba posebej naročiti. Vsak zvezek velja 1 gld. 50 kr. Kdor se želi vpisati v „Matico Hrvatsko“, naj svoj letni donesek 3 gld. pošlje ali naravnost v Zagreb gospodu blagajniku Iv. Kostrenčiču ali pa naj ga izroči bližnjemu Matičnemu poverjeniku. Na Kranjskem so ti le poverjeniki „Maticе Hrvatske“: v Ilirski Bistrici g. posestnik Ivan Valenčič, v Kranju g. učitelj Fran Gärtner, v Postojini g. dr. Janko Ponebšek, v Novem mestu g. lekarnar Šime pl. Sladović, v Šmartnem pri Litiji g. beneficijar Ivan Trpin, v Ljubljani g. župnik Ivan Vrhovnik ali njegov pooblaščenec g. Ivan Bonač. Dosedanji in novi gg. člani „Maticе Hrvatske“ naj blagovole čim preje poslati letnino za 1899.

— **Akademsko teh. društvo „Triglav“ v Gradcu** priredi dne 8. t. m. na čast svojemu častnemu članu gospodu

dru. Benjaminu Ipaviču, odličnemu slovenskemu skladatelju v Gradcu o priliki njegove 70letnice slavnostni večer. Vzpored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Dr. B. Ipavic: „Kolo“ iz opere „Teharski plemiči“, tamburaški zbor. 3. „Slavnostni govor“, govori g. predsednik Rasto Pustoslemšek. 4. Dr. B. Ipavic: „Podoknica“ iz opere „Teharski plemiči“, bariton-samospev s spremljevanjem glasovirja, poje g. med. Jos. Strašek. 5. Dr. B. Ipavic: „Je pa davi slanica pala“, bariton-samospev s spremljevanjem glasovirja, poje g. med. Strašek. 6. Dr. B. Ipavic: „Prošnja“, moški zbor s tenor-samospevom, poje g. iur. Stojan. 7. Dr. B. Ipavic: „Domovini“, moški zbor s tenor in bariton-samospevom. Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: „Hôtel Triest“. Društva in osebe od zvonjav, ki se nameravajo udeležiti tega večera, naj blagovole to javiti do petka dopoldne odboru.

— **Požari.** V Obolnem pri Št. Vidu v zatiškem okraju je dne 29. m. m. gorelo pri posestniku Francu Kastelicu. Škoda, ki jo je najbrž po otrocih zaneten ogenj povzročil, se ceni na 1500 gld. — V Spodnjih Poljanah je dne 2. t. m. začelo goreti pri posestniku Ivanu Polončiču. Ogenj, ki je nastal vsled neprevidnega ravnanja s tlečim pepelom, se je hitro razširil na sosedna poslopja. Ker se je morala za gašenje potrebna voda dovažati celo uro daleč, je osem poslopij zgorelo. Skupna škoda znaša 30.000 gld., zavarovani pa so bili pogorelci skupaj le za 2280 gld.

— **Obsojeni Poljaki.** V Gorici je bilo obsojenih več mladih Poljakov, ker so hoteli, ne da bi bili zadostili vojaški dolžnosti, preko Vidma pobegniti v Ameriko.

— **„Friuli Orientale“.** Zloglasni „Corriere“ bo torej z novim letom vendar prenehal. Poroča se, da ustanove Lahi mesto njega dnevnik, ki se bo zval „Friuli Orientali“.

— **Proračun mesta Trsta za l. 1900.** izkazuje po načrtu mestnega urada primankljaja 864.370 K, po načrtu finančnega odseka pa 1.091.770 K. Magistrat je za pokritje primankljaja nasvetoval zvišanje doklade na stanarino od 2 do 5 odstotkov. Finančni odsek pa je proti vsakemu zvišanju doklad. Kako se bo primankljaj pokrnil je uganjka, za katero se zanimajo zlasti vsi tisti, ki se bavijo z upravnimi in finančnimi vprašanji.

— **Kriv prorok.** V Munah v Istri so zaprli velikega proroka, nekega Jos. Klaiča iz Dalmacije. Hodil je po vaseh in naznanjal konec sveta. Tistim, ki so mu dali groš, je obljubil, da jih komet ne ubije, nego da pridejo celi na „drugi svet“.

— **Porotne obravnave.** Tudi včeraj bili sta pri tukajšnjem deželnem sodišču dve porotni obravnavi. Pri prvi bila je 18 let stara planšarica Ivana Žvan iz Srednje vasi obtožena hudodelstva detomora. Ker pa so porotniki vprašanje glede krivde zanikali, bila je Ivana Žvan od obtožbe oproščena. — Pri drugi obravnavi sedel je na zatožni klopi 34 let stari Egidij de Lenardo, obtožen hudodelstva goljufije, ker je Egidija Jegliča v Selu premotil tako, da mu je le-ta dal za braziljanski bankovec, vreden samo 19 krajcarjev, 820 goldinarjev avstrijske veljave. Bankovec glasil se je na 500 reis, a Jeglič je mislil, da je vreden 500 dolarjev. Di Lenardo, ki zatrjuje, da sam ni vedel, koliko je vreden bankovec, bil je od obtožbe oproščen.

* **Nadvojvodkinja Elizabeta**, hčerka prestolonaslednice Štefanije, bo ob novem letu proglašena polnoletno ter se udeleži dvornih plesov. Poroča se, da se zaroči v kratkem s 23letnim vojvodo Ulrikom Württembergskim, vnukom pokojnega nadvojvode Albrehta.

* **Zadušila se je.** V noči od 30. novembra do 1. decembra se je 18letna Cecilija Kristafon iz Ladviča v občini Cirkvenice zadušila. Postavila je petrolejko pod stopnjice, ki so se vžgale in tlele ter se je pri tem razvijal silen dim, ki je dekleta udušil. Zjutraj so jo našli mrtvo v postelji.

* **Žaloigra ljubezni.** V Nici se je ustrelila lepa 18letna Angležinja Mary Robb, ker ji stariši niso pustili zaročiti se z mladim premožnim Francozom. Gospica se je ondi zdravila. Pri njenem pokopu je bilo ogromno ljudij; po pokopu pa je ostal na njenem grobu njen ljubimec sam. Malo ur kasneje so ga našli mrtvega — s prestreljenimi senci.

* **Poročnik — zgorel.** Bataljonski poročnik, poročnik Friderik Hoffmann-Smutny, 23 let star, je snažil v Rudolfov vojašnici na Dunaji z bencinom svoje rokavice tik goreče sveče. Bencinovi plini pa so se vneli, steklenica z bencinom se je razletela in hipoma je stal poročnik ves v plamenu. Kmalu nato je umrl v garnizijski bolnišnici.

* **Morilec — obsojen na dve leti ječe.** V Přemislju je bil minole dni obsojen, pionirski poročnik Stumpf, ki je umoril posojevalca denarja Hopfingerja, na dve leti v navadno ječo in degradacijo. Pred meseci pa je bil nadporočnik Matačić, ki je ponarejal za svojo ljubico, princesinjo Koburško menjice, obsojen na šestletno ječo v trdnjavi. Morilec v dveletno, ponarejevalec menjico pa v šestletno ječo!

* **Karikature angleške kraljice.** Različni francoski humoristični listi so prinesli minole dni karikature angleške kraljice, radi katerih vlada v angleškem časopisju velika ogorčenost ter grozé angleški trgovci, da se pariške svetovne razstave ne udeležé. Na zahtevo angleškega poslanika je bilo nekaj teh karikatur konfisciranih. Karikature se nanašajo na južnoafričansko vojno.

* **Ne poljubljal javno!** V Budgetu je javno poljubljanje zakonito prepovedano. To zakonito prepoved je izdal kralj Karol II. Po tem zakonu dobi vsak moški 40, vsaka ženska, ki poljublja javno pa 30 udarcev z bičem. Zakon je nastal zategadelj, ker so se moralni meščani pritožili, da poljublajo vseučiliščniki svoje ljubice kar na cesti. Zakon se ni odpravljen.

Književnost.

— **„Ljubljanski Zvon“.** Vsebina poslednjega, 12. zvezka je tale: Oton Zupancič: Doma. T. Doksov: Življenska pesem. Marica II.: Sinkronistične tabele moških triumfov. Ivan Pucelj: Hugon Mrak. Ivo Šorli: V mraku. Fr. Ilesič: Matematiški problem v slovnici. Oton Zupancič: Srečanje. Vojanov: Bolno srce. Josip Kostanjevec: Gojko Knafelj. Ivan Cankar: Ah, ne verjemi! E. Gangl: S harfo k meni. Dolenski: Nagli sod po zmagi. Aleksandrov: Sonet starčka. Fr. M.: V mraku. Listek: † Dr. Janko Pajk. — Družba sv. Mohorja. — Prešern v novi izdaji. — „Žarki in snežinke“. — Slovensko gledališče. — Matica hrvaška. — Dr. I. Maretiča gramatika hrvatskoga ili srbskoga jezika. — Jugoslavenska akademija. — Slovenskih prilik. — Beleške iz novejšje književnosti srbske in hrvaške. — Umrl znameniti pisatelj srbski. — Domovina cerkvenega in staroslovenskega jezika. — „Mačevanje“. — „Zgodovina slevenskega naroda“ — kje si? Tej številki „Ljubljanskega Zvona“ sta priložena: 1. Novega uredništva program „K novemu letu 1900.“ 2. Knjigotržnice Kleinmayr & Bambergove „prospekt“ nove izdaje Prešernovih pezij.

— **Rudolf Vrabel: Sveta noč.** Vsebina: I. Smrtne sanje. II. Ob materini gomili. III. Zlata riba. IV. Sveta gora. V. V. jolici. VI. Dedkova povest. — Učitelj R. Vrabl je napisal 55 strani debelo knjižico, ki je namenjena slovenski mladini za božične praznike. Te prijetno in gladka čitljive stvari so pisane v slogu pravljic. Kot topla in blagodejna luč odseva iz njih ljubezen do matere. Tisti, ki privoščijo naši mladini nekaj prijetnih in zabavnih ur, naj pridno kupujejo to knjižico. Na prodaj jo imajo vsi ljubljanski knjigotržci in založnik, g. Anton Turk na Dunajski cesti. Čedno opravljeno delce stane samo 15 kr.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 6. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je podpredsednik prečital brzojavko dr. Smolke, s katero se izreka parlamentu zahvala za kondolenco povodom smrti Smolkovega očeta. Potem se je dognala razprava o proračunskem provizoriju, zaključil jo je češki poslanec Schwarz z govorom, ki je trajal 2¼ ure. Gross je predlagal, naj se naroči odseku, da mora o budgetnem provizoriju poročati tekom petih dni. Predsednik je predlog zavrnil in ga ni dal na glasovanje, ker je nedopusten. Vsled tega so Nemci začeli razgrajati. Njim na čelu Funke, ki je vpil: To je obstrukcija od strani predsedništva.

Hrup je trajal dlje časa. Ko se je polegel, se je začela razprava o nekih pristojbinskih olajšavah.

Dunaj 6. decembra. Spravna pogajanja so se popolnoma razbila. Sinoči ob 8. uri so se sešli člani izvrševalnega odbora desnice z načelniki nemških klubov na skupno posvetovanje. Na razpravo so prišli štirje predlogi: Fuchsov, Povšetov, — da naj se češki notranji uradni jezik administrativnim potom uvede v čeških okrajih — Bärnreitherjev — da naj se meseca januarja vrše nova pogajanja, pri katerih bodo Nemci privolili v uvedbo češkega notranjega uradnega jezika, toda le pod gotovimi pogoji in če Čehi takoj opuste obstrukcijo — in Luegerjev, da se Čehi pozivljajo, naj opuste obstrukcijo. Nemci so se izrekli proti Fuchsovemu in Povšetovemu predlogu, Čehi pa proti Bärnreitherjevemu. Glasovalo se ni, ampak je Jaworski zaključil posvetovanja izreki nado, da pogajanja niso popolnoma pretrgana, in da se bodo še nadaljevala. Kriza je torej postala akutna, odločitev se ne da več zavleči; kako izpade, tega sedaj še Clary sam ne ve. V parlamentu vlada tista tišina, kakor v osodepolnih trenutkih. Vse stranke čutijo važnost momenta, vse se zavečajo, da postane lahko zgodovinskega pomena. Nekateri jutranji listi poročajo, da ima Clary namen, stopiti še danes pred cesarja, mu pojasniti položaj in ga prositi, naj odloči, kako in kaj. Drugi listi pravijo, da se je dopoludne vršil ministrski svet, v katerem se je sklenilo, naj ministrstvo demisionira. Obe te vesti se z oficiozne strani proglašata za neutemeljeni.

Dunaj 6. decembra. Tiskovni odsek je imel danes sejo, v kateri se je posvetoval o predlogih glede premembe tiskovnega zakona in dovolitve kolportaze. Russ je predlagal, naj se razprava predloži na nedoločen čas, češ, da bi vsled sklepanja o teh predlogih prišla v nevarnost odprava časniškega kolka. Vladni zastopnik baron Schwarzenau je naznanil, da predloži vlada v kratkem načrt zakona o dovolitvi kolportaze. Vzlic odločnim ugovorom z raznih stranij je bil Russov predlog z 9 proti 8 glasom sprejet. Načelnik odseka grof Dzieduszycki je, ko so se člani odseka razšli, zaklical Russu: Na svidenje v prihodnem stoletju!

Dunaj 6. decembra. Sekcijski šef v naučnem ministrstvu dr. Ant. Rezek je imenovan tajnim svetnikom.

Bruselj 6. decembra. Po baje zanesljivih poročilih iz južne Afrike je že 20.000 Holandcev iz severnih delov Kaplandije in iz Natala prišlo za orožje. Angleži so poslali celo divizijo, da zaduši ustajo.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica v Ribnici.** Meseca novembra t. l. vložilo je 107 strank 20.233 gold. 85 kr., vzdignilo je 82 strank 8890 gld. 14 kr., posojil pa se je izplačalo 19 strankam 6735 gld. Promet za mesec november 41.781 gld. 78 kr., od 1. januarja do 30. novembra t. l. pa 614.988 gld. 21 kr.

Darila.

Uredništvu našega listasa poslali: Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. dr. Ivan Tavčar v Ljubljani 12 K, namesto venca na krsto pokojnega g. Perdana. — Živio rodoljubni darovalec!

Za Prešernov spomenik: G. R. Šega v Ljubljani po koncertu Glasb. Maticе nabral 12 K. 30 vin. — G. Josip Azman, nadučitelj v Breznici 11 K. 20 vin., na 99 rojstni dan dr. Prešernov nabral pri omizju „pri Kuntu“ na Selu; darovali so: G. Lazar 4 K, g. F. Kalan, A. Praprotnik, nabiratelj, gđc. Mici Radešek g. K. Lorenc, vsak po 1 K, gg. A. Fertin 60 vin., A. Svetina, Böhm, A. Palovšnik in J. Vovk, vsak po 40 vin. — G. Majzeljeva v Belicerkvi 10 K, nabrala v družbi ljubljanskih rodoljubov, slaveč Prešernov god z geslom: „Preganjaj z vinom bom skrbi oblake“. — G. dr. J. V. v Radovljici 8 K, nabrane v veseli družbi pri Tilnu Hiršmanu. — G. E. Špan 5 K, nabrane v veseli družbi pri „Cacku“. — G. Albina Tavčar, poštna upraviteljica v St. Jerneju 4 K, nabrane v veseli družbi v gostilni Tavčar. — G. Karol Trost, učitelj v St. Jerneju 2 K, ki jih je darovala gospa Ema Wutscher. — Skupaj 52 K 50 vin. — Živeli vsi čestilci in vse čestilke pesnika, ki so se odzvali rodoljubnemu pozivu in se spominjali njega ob rojstvenem dnevu! Vivant sequentes!

